

ondernemen onderwijs onderzoek

VERENIGING VAN LECTOREN

Zomereditie 2025

VOORWOORD

De zomer staat voor de deur; hét moment om even op adem te komen, terug te blikken en vooruit te kijken. In deze nieuwsbrief nemen we je graag mee langs een aantal ontwikkelingen die ons als Vereniging van Lectoren bezighoudt en waar we vanuit het bestuur aan bijdragen.

Zo lees je in het artikel van Christoph Maria Ravesloot over de uitkomsten van de enquête die we onder onze leden hielden over de BKZ- en SKZ-classificatie. De resultaten spreken voor zich: er is grote bereidheid onder lectoren om bij te dragen aan de professionele ontwikkeling van docent-onderzoekers. Tegelijkertijd klinkt de wens om hier meer ondersteuning en scholing bij te krijgen. Een belangrijk signaal, dat we als bestuur serieus nemen en waar we graag verder op bouwen.

Daarnaast spreken lector Rogier Nijssen en PD-kandidaat Zinzi Wits in deze nieuwsbrief over hun ervaringen binnen de PD-pilot. Wat mij daarin treft, is hoe Zinzi bewijst dat praktijkgericht onderzoek niet alleen wetenschappelijk relevant is, maar ook direct impact maakt in de samenleving. Mooi om te merken dat de pilot niet alleen kennis oplevert, maar ook leidt tot nieuwe manieren van samenwerken en opleiden. Als bestuur zijn we nauw betrokken bij de ontwikkeling van de PD en volgen we de resultaten met veel belangstelling.

PD-pilot
Pagina 03

Lectoraat 2.0
Pagina 06

Interview lector Mendeltje van Keulen
Pagina 07

Lectoren zien nut van BKZ en SKZ
Pagina 10

Nationale Citizen Science Expo - De staat van Citizen Science in Nederland
Pagina 14

Vervolg voorwoord

In het interview met lector Mendeltje van Keulen wijst zij op het belang van Europa voor het praktijkgericht onderzoek.

Tot slot: de Citizen Science Expo komt eraan in oktober dit jaar. Een belangrijk moment om te laten zien wat er allemaal gebeurt binnen hogescholen op het gebied van citizen science; een onderzoeksgebied dat lang niet altijd zichtbaar is voor de buitenwereld. Als bestuur zijn we betrokken bij de organisatie van deze dag. Ik nodig iedereen van harte uit zich aan te melden en hoop elkaar daar te ontmoeten.

Voor nu wens ik jullie een zomer toe vol rust, inspiratie en mooie ontmoetingen met familie en vrienden. Geniet ervan en tot na de vakantie!

Hartelijke groet,

Katja Rusinovic
Voorzitter van de Vereniging van Lectoren (VvL)
k.m.rusinovic@hhs.nl

27 juni 2025

“Ik voel me geroepen om de maatschappij een andere richting op te sturen”

Sinds de start van de Professional Doctorate (PD)-pilot in januari 2023 groeit niet alleen het aantal kandidaten, maar worden ook de eerste resultaten zichtbaar. Resultaten om trots op te zijn, omdat ze laten zien hoe praktijkgericht onderzoek op het hoogste niveau impact maakt. Eén van de deelnemers aan deze pilot is Zinzi Wits, PD-kandidaat binnen het lectoraat Slimme Materialen voor de Energietransitie van Hogeschool Inholland. Haar begeleider, lector Rogier Nijssen, ziet hoe haar onderzoek bijdraagt aan de doorontwikkeling van het lectoraat én aan de energietransitie in brede zin.

Begin dit jaar startte Zinzi als PD-kandidaat binnen het lectoraat Slimme Materialen voor de Energietransitie. “Mijn onderzoek richt zich op de vraag hoe we met zo min mogelijk materialen en zo laag mogelijk kosten in onze energievoorziening kunnen voorzien”, legt ze uit. “Daarbij kijk ik naar de natuur als inspiratiebron voor nieuwe energiesystemen, onderzoek ik alternatieven voor zeldzame materialen en zoom ik in op het gedrag van mensen. Kortom: ik beweeg me op het snijvlak van techniek en maatschappij.”

Samen flinke meters maken

De keuze voor de PD-pilot was voor Zinzi een logische stap: “Ik heb een master in Delft gedaan, die was redelijk theoretisch. Ik was daarna op zoek naar een plek waar ik meer praktijkgericht onderzoek kon doen.” Wat haar drijft, is een diepe motivatie om bij te dragen aan een duurzame toekomst. “Binnen het klassieke PhD-traject ligt de focus op onderzoek en daarna ga je de resultaten publiceren. Maar bij een actueel vraagstuk als de energietransitie is gelijk actie nodig. Dat vraagt om praktijkgericht onderzoek op het hoogste niveau, waardoor er slimme innovaties ontstaan die direct toepasbaar zijn.”

“De energietransitie is mega-urgent”, benadrukt lector Rogier Nijssen. “Wat wij zien bij onze PD-kandidaten Jasmijn Ruijgrok en Zinzi is dat ze al tijdens hun onderzoek het verschil maken. Op verschillende plekken in het werkveld ontstaan bijzondere innovaties, maar het gevaar ligt op de loer dat we los van elkaar het wiel opnieuw uitvinden. Juist door samen op te trekken, kunnen we meters maken. Dat zie ik in Zinzi’s onderzoek terug: ze komt overal en weet heel veel vakgebieden aan elkaar te knopen. Mensen kennen haar, weten waar ze mee bezig is en zien in waarom haar onderzoek essentieel is.”

Techniek die aansluit op de doelgroep

Juist die maatschappelijke component binnen Zinzi's onderzoek spreekt Rogier aan: "Als technicus denk ik vaak heel praktisch. Maar Zinzi kijkt verder. Zo heeft ze verschillende soorten energiegemeenschappen in kaart gebracht, ieder met hun eigen wensen en behoeften. Denk aan een eiland als Texel, een ecodorp of een bedrijventerrein: het zijn allemaal plekken waar je met techniek een energietransitie in gang zet. Maar de ideale oplossing ziet er voor elke plek net iets anders uit. Wil je wel of niet groeien, wel of geen winst maken, wel of geen windturbines in zicht? Het onderzoek van Zinzi heeft me laten inzien dat er geen one size fits all-oplossing is, maar dat techniek moet aansluiten op de doelgroep."

"Voor de energietransitie is er geen one size fits all-oplossing."

Lector Rogier Nijssen

Binnen het lectoraat levert Zinzi's onderzoek niet alleen kennis op, maar stimuleert het ook een bredere manier van denken. "Eigenlijk is Zinzi de eerste onderzoeker die zich ook richt op deze maatschappelijke context," beaamt Rogier. "Deze bredere scope dwingt mij als lector om te kijken hoe we nóg meer multidisciplinair kunnen gaan werken." Ook in het onderwijs is de impact voelbaar: "We hadden onlangs buitenlandse studenten op bezoek. Samen met nog een aantal collega's wist Zinzi deze generatie te inspireren om op een andere manier naar duurzaamheid te kijken. Dit is kenmerkend voor haar PD-traject: dat ze al meteen zo multidisciplinair is en ook nog aan onderwijsinnovatie werkt."

Transitie laden met positieve energie

Zinzi is vooral trots op de kracht van het netwerk dat ze inmiddels om zich heen heeft ontwikkeld. "We proberen met elkaar iets nieuws op te zetten. Ik voel me enorm gesteund door mijn omgeving en zie hoe mijn onderzoek impact heeft. Ik haal informatie op uit de praktijk en ontwerp op basis daarvan mijn interventies en concrete tools. Daarbij krijg ik alle vrijheid om mijn eigen weg te vinden in hoe ik waarde kan toevoegen. Het is een waanzinnig mooie kans om mezelf te ontwikkelen en mijn bijdrage te leveren aan de maatschappij."

"Het is een waanzinnig mooie kans om mezelf te ontwikkelen en mijn bijdrage te leveren aan de maatschappij."

Onderzoeker Zinzi Wits

Vervolg PD-pilot

Ook Rogier ziet de beweging die Zinzi in gang heeft gezet. "We mogen trots zijn op het feit dat we dit thema met zoveel positieve energie hebben weten te laden. De energietransitie is een vraagstuk waar vele jaren overheen gaan. De kunst is om die positieve energie vast te blijven houden. Daarbij is het enthousiasme en de frisse blik van onderzoekers als Zinzi en Jasmijn meer dan welkom. En we hebben nog plek vrij binnen ons lectoraat voor nieuwe PD-kandidaten. Dus meld je aan!"

Rogier Nijssen is lector Slimme Materialen voor de Energietransitie bij Hogeschool Inholland.

Zinzi Wits is onderzoeker bij Rogiers lectoraat en doet net als onderzoeker Jasmijn Ruijgrok mee aan de Professional Doctorate-pilot.

De PD-pilot: praktijkgericht onderzoek op het hoogste niveau

Al sinds de komst van lectoren in 2001 is er discussie over een beroepsgerichte derde cyclus in het hbo. In 2019 kwam er schot in de zaak: acht hogescholen presenteerden een position paper, gevolgd door een gezamenlijke verklaring van universiteiten en hogescholen dat een derde cyclus in het hbo wenselijk en haalbaar is. De Professional Doctorate (PD)-pilot ging in januari 2023 officieel van start.

De PD biedt professionals de mogelijkheid om praktijkgericht onderzoek te doen op EQF-niveau 8. Daarmee wordt het gat tussen theorie en praktijk, tussen universiteit en hogeschool, overbrugd. In totaal doen 25 hogescholen mee aan de PD-pilot, die tot en met 2029 loopt. Het doel: bijdragen aan urgente maatschappelijke opgaven met direct toepasbare kennis.

Lectoraat 2.0

Voor de Vereniging van Lectoren is de doorontwikkeling van ons vak en onze kenniskringen een belangrijk speerpunt. Maar welke doelen stellen lectoren in de doorontwikkeling van hun vak? Welke stappen moeten we in het praktijkgericht onderzoek (PGO) zetten om te kunnen spreken van Lectoraat 2.0? En wat betekent dit voor alle aspecten waarop we in het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek (BKO) beoordeeld worden; visie, impact, kwaliteit en organisatie? Het waren vragen die we jullie stelden in een enquête.

Aan de hand van de uitkomsten van deze enquête onder lectoren hebben we in de Kwaliteitskring van d.d. 11 april 2025, in een levendige gesprek verder gediscussieerd over het Lectoraat 2.0. Hans Vossensteyn, directeur research and graduate school bij Saxion, nam de aanwezige lectoren op basis van zijn ruime ervaring bij Saxion en de Universiteit Twente, mee in zijn ideeën over de doorontwikkeling van het PGO aan de hand van het brancheprotocol.

Belangrijke conclusie is dat de ontwikkeling richting een Lectoraat 2.0 een doorontwikkeling is op alle 4 standaarden van het BKO. Isoleren van enkele standaarden belemmert een volledige doorontwikkeling. Lectoren en lectoraten moeten zich nog steviger dan nu al het geval is, profileren op de inhoudelijke thematieken. Ook op de toegevoegde waarde van het PGO in het overbruggen van fundamenteel onderzoek en de doorwerking in de praktijk (standaarden 1 en 2).

Dat betekent ook dat lectoren en lectoraten veel scherper moeten kijken naar de kwaliteitsaspecten van het PGO: project- en programmamanagement, sturingslijnen, methodologie, financieringsbronnen en professionalisering van lectoren en docent/onderzoekers (standaarden 3 en 4).

Saxion heeft de borging van UAS-beleid in het PGO en vice versa georganiseerd door middel van frequente overleggen tussen (vertegenwoordigers van) lectoren en het CvB. Ook heeft Saxion beleid uitgezet met prioritaire thema's, waarvoor in sommige gevallen meer eerste geldstroom beschikbaar is. Tot slot ontwikkelt Saxion een dashboard van management-informatie overeenkomstig de vier standaarden van het BKO.

Na ruim twee decennia zien we een inbedding van het PGO in de UAS. Deze inbedding moet nu langzaam doorgroeien naar verdere volwassenheid. De VvL zal de komende jaren, o.a. in de Kwaliteitskring, de ontwikkeling van het Lectoraat 2.0 hoog op de agenda blijven zetten.

Frans Tillema

LECTOR MENDELTJE VAN KEULEN: "DE EUROPESE UNIE IS GEEN PINAUTOMAAT"

Maak werk van Europa." Al zeven jaar maakt Mendeltje van Keulen zich als lector 'Changing Role of Europe' aan De Haagse Hogeschool hard voor deze boodschap. Ze is ervan overtuigd dat Europese samenwerking veel meer kansen biedt aan hogescholen en lectoraten dan we op dit moment verzilveren. Maar daarbij is er wel een voorwaarde, benadrukt ze. "Pas als je in de EU iets komt brengen, valt er wat te halen."

Grijze pakken, slechte koffie en saaie overleggen: dat is nog altijd het beeld dat veel mensen van de Europese Unie hebben. "De koffie bij de EU-kantoren is inderdaad niet om over naar huis te schrijven, daarom zijn er ook zoveel koffietentjes in de Europese wijk", lacht Mendeltje. Die vrolijke lach is kenmerkend voor haar enthousiasme als ze vertelt over de kansen die de Europese Unie biedt. En die nog te weinig worden benut, weet ze uit ervaring.

Mendeltje: "Gemeenten, uitvoeringsorganisaties, bedrijven, maar ook hogescholen en lectoren, weten de weg naar Brussel nog niet voldoende te vinden. Als een EU-dimensie in een onderzoeksvoorstel staat, dan is dat vaak met een verkeerde intentie, namelijk het binnenhalen van een pot met geld. Daar gaat het mis. De EU-fondsen worden geschreven voor de uitvoering van Europees beleid, dus daarop moet jouw onderzoek aansluiten. En daarbij werkt het net als bij andere netwerken: pas als je iets komt brengen, valt er wat te halen."

Voet aan de grond in Brussel

Met die slotzin raakt Mendeltje de kern van het probleem: nog te vaak wordt Europa gezien als een soort pinautomaat. "Wat we zien is dat een faculteit, academie of College van Bestuur zegt: 'We schrijven eerst een onderzoeksprogramma of kennisagenda en kijken daarna wel (of niet) of het binnen een EU-programma past'. Kansrijker is het als je dat omdraait. Of het nou gaat om cybercrime, duurzaam bouwen of de afvalproblematiek: het zijn stuk voor stuk problemen die ook in Brussel en andere EU-lidstaten op de agenda staan. "

Die problemen zijn ongetwijfeld al in een EU-beleidsstuk beschreven. En daar hangen fondsen onder. Mendeltje: "Dus pas als je met praktijkgericht onderzoek Europese oplossingen voor die problemen aandraagt, kan de EU dat helpen financieren."

Vervolg interview Lector Mendeltje van Keulen

De kunst is dus om in de vormgevingsfase van een regionaal of landelijk onderzoeksproject te onderzoeken hoe het past bij voorgenomen EU-beleid. En hoe je de te ontwikkelen kennis ook betekenisvol kunt maken voor de EU. We zien in de praktijk dat die switch in denken bedrijven en overheden verrijkt, en hopelijk ook hogescholen en lectoraten."

Een niche voor praktijkgericht onderzoek

Want praktijkgericht onderzoek is meer dan ooit nodig om oplossingen te bieden voor actuele vraagstukken, merkt Mendeltje. "De Europese Commissie zoekt slimme, hands-on oplossingen voor de grote problemen waar de EU voor staat. Die helpen bij digitalisering, verduurzaming en de 'just transition' die ook mkb, wijken en burgers moet helpen. Oplossingen, modellen, vaardigheden en toolkits, die lectoren en hogescholen bij uitstek in huis hebben. We horen in Brussel dat we als Nederlandse hogescholen een niche te pakken hebben, ook ten opzichte van universiteiten."

Om die onderscheidende kracht van praktijkgericht onderzoek in de Brusselse wandelgangen duidelijk te maken, is Mendeltje nauw betrokken bij de Europese belangen-behartiging van de koepel Universities of Applied Sciences Netherlands ([UASNL](#)). "Door de actieve behartiging, bij de Europese Commissie en het Europees Parlement, van de belangen vanuit tweeëntwintig onderzoeks-hogescholen met vergelijkbare koepels in andere landen, helpen we alle lectoren om voet aan de grond te krijgen in Brussel."

'Ver van je bed-show'

Op de vraag waar haar liefde voor de EU vandaan komt, verschijnt er opnieuw een glimlach. "Ik heb in Twente Bestuurskunde gestudeerd. In de jaren negentig was daar al een afstudeerrichting over de impact van de EU op het nationale bestuur. Tijdens mijn onderzoeksfuncties bij onderzoeksinstituut Clingendael heb ik me kunnen specialiseren in de vraag hoe lidstaat Nederland binnen de EU functioneert. Dat ging over belangenbehartiging in EU-wetgeving, maar daaronder hangen dus EU- fondsen en netwerken. Naast mijn promotieonderzoek gaf ik op Clingendael trainingen aan mensen die beroepsmatig te maken kregen met de EU. Ik merkte dat Brussel voor veel mensen een 'ver van hun bed-show' is. Daar is het zaadje geplant voor mijn missie om het kennisniveau over de EU bij Nederlandse professionals en organisaties te vergroten."

Vervolg *interview Lector Mendeltje van Keulen*

Wanneer Mendeltje in januari 2018 start als lector 'Changing Role of Europe' aan De Haagse Hogeschool vallen alle puzzelstukjes op hun plek. "Als lector heb ik de unieke positie om kennis te vergroten, want Europees werken is een vak. Met mijn kenniskring van docent-onderzoekers en het project European Impact doen we onderzoek naar de praktijk van Europees werk. Die kennis zetten we in voor HBO-opleidingen, dus een nieuwe generatie professionals. Ons team is interdisciplinair: Europese studies, bestuurskunde, bedrijfskunde, politicologie, communicatie en (internationaal) recht. Daarnaast bieden we trainingen en Brusselse werkbezoeken voor professionals. Dit zijn geen uitjes maar werkreizen op maat. Dat vind ik het mooiste onderdeel van mijn lectorschap: de buitendienst, waarbij ik de hogeschool en het werkveld in contact breng met de juiste experts in Brussel en dat proces kan verrijken met academische inzichten."

Zoektocht in de Brusselse krochten

Juist deze korte lijntjes en het netwerk van Mendeltje en haar collega's vormen de kracht van haar lectoraat. "Voor een EU-werkbezoek denken organisaties - ook CvB's en lectoren - vaak meteen aan het niveau Eurocommissaris Wopke Hoekstra of een andere hoge pief. Maar Brussel draait om inhoud. Dus je wilt niet één keer, maar vaker in gesprek met een Europarlementariër of beleidsschrijver van de Commissie op jouw specifieke vakgebied. Iemand die met dezelfde passie aan een thema werkt, die het EU-kader kent en weet waar eventuele uitdagingen, partners en mogelijkheden voor financiering liggen. Wat wij doen bij kennisprogramma's, die we ook voor hogescholen organiseren, is om die ene beleidspersoon op te sporen in de Brusselse krochten. Ik zie mezelf als een makelaar waarbij ik vraag en aanbod bij elkaar breng. Een mooiere baan kan ik me niet wensen!"

Ben jij op zoek naar de juiste ingang in Brussel?

Doe jij onderzoek naar een vraagstuk of onderwerp dat een duidelijk link heeft met de EU? Neem contact op met het lectoraat 'Changing Role of Europe'. Kijk voor meer informatie op www.europeanimpact.nl.

Mendeltje van Keulen leidt sinds 2018 het lectoraat 'Changing Role of Europe'. Met het lectoraat wil ze het Europese werkveld verbinden met het hoger onderwijs en de academische wereld. Sinds januari 2024 bekleedt ze de Jean Monnet Chair, bekostigd door de Europese Commissie, waarbij ze zich richt op de vraag wat Europese wetgeving op digitaal terrein betekent voor bedrijven en organisaties.

Lectoren zien nut van BKZ en SKZ

Al weer vier jaar geleden ontwikkelden Mariska van der Giessen en Christoph Maria Ravesloot een classificatie voor het beoordelen van vaardigheden van docent-onderzoekers in praktijkgericht onderzoek op het hbo. In dit voorjaar van het jaar 2025 werd in de enquête van de Vereniging van Lectoren aan de leden ook gevraagd naar meningen en verwachtingen van lectoren bij het gebruik van een classificatie. We delen de uitkomsten graag met je.

De classificaties BKZ en SKZ zijn bedoeld als landelijke basis voor het onderscheiden van vaardigheden van docent-onderzoekers in het hbo, die zich ontwikkelen in praktijkgericht onderzoek. De classificatie BKZ is ontwikkeld voor startende praktijkgerichte docent-onderzoekers en de classificatie SKZ voor gevorderde praktijkgerichte docent-onderzoekers.

Beoordeling van de BKZ

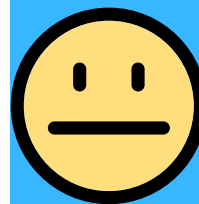
De BKZ geeft zeven leeruitkomsten, die in een zelfreflectie door de docent-onderzoeker in een portfolio worden gepresenteerd. De begeleidende lector stelt, samen met een door de VvL aangewezen collega-lector, in een criteriumgericht interview vast in hoeverre de zelfreflectie voldoende compleet is om zelfstandig praktijkgericht onderzoek te kunnen uitvoeren. Per leeruitkomst worden door de lectoren van tevoren één tot drie criteria voor beoordeling met de geïnterviewde gedeeld. Deze criteria zijn specifiek te maken voor het betreffende vakgebied en voor de betreffende mix van praktijkgerichte onderzoeksmethoden.

Beoordeling van de SKZ

De SKZ geeft elf leeruitkomsten, die in een zelfreflectie door de docent-onderzoeker in een portfolio worden gepresenteerd. De begeleidende lector stelt, samen met een door de VvL aangewezen collega-lector, in een criteriumgericht interview vast in hoeverre de zelfreflectie voldoende compleet is om zelfstandig praktijkgericht onderzoek te kunnen uitvoeren. Per leeruitkomst worden ook hier door de lectoren van tevoren één tot drie criteria voor beoordeling met de geïnterviewde gedeeld. Deze criteria zijn specifiek te maken voor het betreffende vakgebied en voor de betreffende mix van praktijkgerichte onderzoeksmethoden.

Resultaten uit de enquête

Op welke wijze kijken lectoren tegen het classificeren van vaardigheden van praktijkgerichte onderzoekers binnen hun lectoraten aan? Dat was de hoofdvraag in de enquête. Daarvoor stelden we deelnemers vijf vragen.

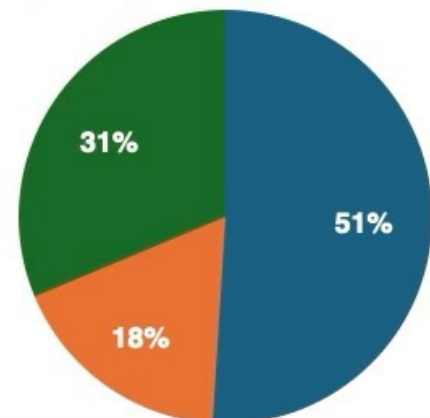
Vervolg lectoren zien nut van BKZ en SKZ

Vraag 1 richtte zich op de actieve rol van de VvL bij het ontwikkelen van de BKZ en SKZ. Op de vraag 'Moet de VvL een actieve rol spelen in deze ontwikkeling?' geeft een nipte meerderheid van 51 procent 'Ja' als antwoord, 31 procent weet het antwoord op deze vraag niet en 18 procent zegt nee. Dat betekent dat ons doel voor verdere inzet om de BKZ en SKZ door te ontwikkelen en operationeel te maken, aansluit bij de verwachtingen van onze verenigingsleden.

Mogelijk neemt dat percentage in de toekomst toe, als duidelijker wordt hoe de BKZ en SKZ in de praktijk uitgewerkt worden. De uitdaging zal blijven om universele algemeen geldige leeruitkomsten te blijven hanteren, met flexibiliteit in de beoordeling via de criteria.

Moet de VvL een actieve rol spelen in ontw. BKZ en SKZ?

● Ja ● Nee ● Weet niet

Het is belangrijk dat wij als lectoren, niet alleen binnen eigen hogeschool komen tot landelijke afspraken hierover

Ik zou mezelf als lector verder willen ontwikkelen in bevorderen van kwalificaties van mijn onderzoekers

Ik heb kennis van landelijke afspraken in mijn vakgebied over minimale kwalificaties voor onderzoekers

Ik ben als lector actief bezig met training & opleiding van mijn onderzoekers

■ helemaal mee eens ■ mee eens ■ niet eens/niet oneens ■ Mee oneens ■ helemaal mee oneens

De vier vervolgvragen gingen over de inhoud van beide classificaties.

Overige resultaten

Het overgrote deel van de vier antwoorden is in bovenstaande grafiek voornamelijk lichtblauw gekleurd. Dat betekent dat de meeste lectoren het eens zijn met de vier stellingen over de inhoud van de BKZ en SKZ. Daarbij geven ze aan dat het belangrijk is om landelijke afspraken te maken, ook buiten hogescholen. Ook willen lectoren in meerderheid zich verder ontwikkelen in het bevorderen van kwalificaties van onderzoekers. Daarnaast geven lectoren aan dat ze kennis hebben van landelijke afspraken over het eigen vakgebied in minimale kwalificaties van onderzoekers. En uiteindelijk antwoordt een overdonderend grote groep 'ja' op de vraag of de lector actief bezig is met training en opleiding van eigen onderzoekers.

Terugkijkend op deze resultaten betekent dat dat er bereidheid is om te trainen en op te leiden, dat de lectoren zich daar zelf ook verder in willen ontwikkelen en dat men het belangrijk vindt om ook binnen de eigen hogeschool tot landelijke afspraken hierover te komen. Deze vijf antwoorden sterken de VvL in haar voornemen om de BKZ en SKZ verder te ontwikkelen.

Zelf aan de slag

Hieronder volgt het stappenplan dat jij als lector kunt doorlopen om zelf te beginnen met de aanvraag van de certificatie door middel van het criteriumgerichte interview met een collega en alle informatie door de praktijkgerichte docent-onderzoeker op orde te laten brengen. Dit stappenplan is geformuleerd door ChatGPT 4o in juni 2025 met de volgende prompt:

‘Welke stappen moet een lector doorlopen om een docent-onderzoeker tijdens een criteriumgericht onderzoek met een collega-lector te kunnen beoordelen op voldoende bekwaamheid als praktijkgerichte onderzoeker volgens de set leeruitkomsten voor de BKZ?’

Daarbij zijn de zeven leeruitkomsten voor BKZ als informatie meegegeven met de prompt.

Stappenplan: Beoordeling van een docent-onderzoeker op BKZ-bekwaamheid

1. Oriëntatie en voorbereiding

Stap	Actie	Doel
1.1	Bestuderen van BKZ-leeruitkomsten	Beoordelaars zorgen dat ze een gedeeld begrip hebben van de bekwaamheden die geëvalueerd worden.
1.2	Afstemming beoordelaars	Twee lectoren (of lector en senior onderzoeker) spreken beoordelingsvorm, criteria en procedure af.
1.3	Voorlichting aan de kandidaat	De docent-onderzoeker wordt geïnformeerd over het traject, bewijsverwachtingen en de toetsvorm.

2. Bewijs verzamelen (door de docent-onderzoeker)

Stap	Actie	Doel
2.1	Opstellen van een portfolio/dossier	Onderbouwing van competenties met concrete voorbeelden: projectdocumentatie, rapporten en reflecties.
2.2	Aanleveren van bewijsmateriaal	Bijv. onderzoeksvoorstellen, data-analyse-voorbeelden, studentbegeleidingsverslagen en disseminatieactiviteiten.
2.3	Reflectieverslag per leeruitkomst	De kandidaat beschrijft per BKZ-uitkomst hoe hij/zij hieraan invulling geeft in de praktijk.

3. Beoordelingsgesprek (criteriumgericht interview of assessment)

Stap	Actie	Doel
3.1	Beoordelingsgesprek plannen	Bij voorkeur live, met beide beoordelaars aanwezig.
3.2	Interview voeren	De beoordelaars stellen verdiepende vragen over dossieronderdelen per leeruitkomst.
3.3	Gestructureerde observatie en notities	Gebruik van rubric of format per leeruitkomst (voldoende / onvoldoende / toelichting).

4. Beoordeling en besluitvorming

Stap	Actie	Doel
4.1	Gezamenlijke beoordeling	Beide beoordelaars bespreken onafhankelijk hun oordeel en komen tot consensus.
4.2	Beoordelingsverslag opstellen	Samenvattend document met oordeel per leeruitkomst, feedback en eventueel ontwikkeladvies.
4.3	Terugkoppeling aan kandidaat	Bespreking van het oordeel, ruimte voor vragen of reflectie.

5. Formele vaststelling en registratie

Stap	Actie	Doel
5.1	Indienen lector	Vaststelling dat de docent-onderzoeker voldoet aan BKZ-criteria.
5.2	Opname in personeelsdossier en erkenningsregister	Voor erkenning binnen de hogeschool of intercollegiale netwerken.

✦ Specifieke aandachtspunten per leeruitkomst

Hierbij enkele voorbeelden van bewijs per leeruitkomst:

Leeruitkomst	Mogelijke bewijslast
Basiskennis praktijkgericht onderzoek	Reflectie op rol lectoraten, voorbeelden van maatschappelijke koppeling, integratie in onderwijs.
Methodologiekennis	Overzicht eigen projecten met methodologische onderbouwing.
AVG en ethiek	Bewijs van dataveiligheid (bijv. opslag, toestemming), omgaan met ethische dilemma's.
Onderzoek uitvoeren en verbeteren	Cyclisch verbeteren, bijv. via blended leerpaden of digitale tools.
Begeleiden van studenten	Casussen, feedback van studenten, co-creatievoorbeelden.
Toetsing en validatie	Validatieprocedures, triangulatievoorbeelden, peer review.
Disseminatie en doorwerking	Workshops, publicaties, presentaties, maatschappelijke partners.

De bovenstaande doelformuleringen in de rechter kolom kunnen per vakgebied en methodische aanpak worden gebruikt om beoordelingscriteria op te stellen en te gebruiken tijdens het criteriumgerichte interview van de twee lectoren met de kandidaat docent-onderzoeker.

Christoph Maria Ravesloot,
lector Duurzaam Bouwproces met BIM en AI
Hogeschool Rotterdam
secretaris VvL en portefeuillehouder BKZ en SKZ

Uitnodiging: Nationale Citizen Science Expo – De staat van Citizen Science in Nederland

Op woensdag 2 oktober 2025 vindt in Amsterdam de **Nationale Citizen Science Expo** plaats – hét landelijke evenement voor iedereen die betrokken is bij citizen science. Of je nu werkt aan een burgerwetenschapsproject binnen een lectoraat, samenwerkt met bewoners, data verzamelt in de openbare ruimte of nadenkt over nieuwe vormen van participatief onderzoek: deze dag is bedoeld om kennis te delen, inspiratie op te doen en gelijkwaardige samenwerking te versterken.

Thema van dit jaar: De staat van Citizen Science in Nederland

Citizen science is in Nederland volop in ontwikkeling. Steeds meer mensen meten, onderzoeken en ontdekken samen – in de wijk, de natuur of met een netwerk van sensoren. Van nieuwsgierige buurtbewoners tot betrokken onderzoekers: de kracht van gezamenlijk onderzoek groeit. Maar hoe staat citizen science er écht voor? Wat werkt, wat schuurt, en waar liggen kansen voor verdere impact?

Tijdens de Expo staat het delen van kennis en ervaringen centraal. Wat leren we van lopende projecten? Waar maakt citizen science het verschil – in vraagstelling, data, analyse of beleid? Hoe borgen we de kwaliteit, toegankelijkheid en ethische inzet van data? En hoe zorgen we dat samenwerking tussen burgers, onderzoekers en andere partijen gelijkwaardig is?

Waarom deelnemen als lector?

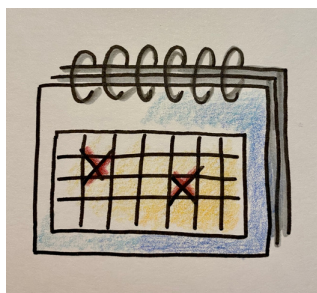
De Nationale Citizen Science Expo is een uitstekende gelegenheid voor lectoren om:

- de laatste inzichten en werkwijzen rondom burgerwetenschap te verkennen;
- in contact te komen met andere professionals uit onderwijs, onderzoek, beleid en de samenleving;
- inspiratie op te doen voor (nieuwe) praktijkgerichte onderzoeksprojecten met maatschappelijke impact.

De Expo is relevant voor lectoren in uiteenlopende domeinen, zoals duurzaamheid, gezondheid, leefomgeving, technologie, onderwijs en sociale innovatie.

Geïnteresseerd? Reserveer nu [een gratis ticket](#)

AGENDA VVL ACTIVITEITEN

- 3 oktober heidag bestuur.
- Kwaliteitskring najaar (online-bijeenkomst). Datum volgt.

LID WORDEN VAN DE VERENIGING VAN LECTOREN?

Vul het formulier om je aan te melden [hier](#) in.

Heb je vragen over een [lidmaatschap](#)?

Neem dan contact op met een van de onderstaande bestuursleden.

BESTUURSLEDEN VVL

Dr. Katja Rusinovic (voorzitter),
Lector Grootstedelijke Ontwikkelingen, De Haagse Hogeschool
k.m.rusinovic@hhs.nl

Dr. drs. ir. Christoph Maria Ravesloot (secretaris),
Lector Duurzaam Bouwproces met BIM, Hogeschool Rotterdam
c.m.ravesloot@hr.nl

Dr. Jan Jurriëns (penningmeester),
Lector Sustainable Strategy and Innovation, Het Groene Brein
jan.jurriens@hetgroenebrein.nl

Dr. Ir. Frans Tillema,
Lector Intelligente Mobiliteit, HAN-Automotive Research, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Arnhem
frans.tillema@han.nl

Dr. Martin Bennink
Lector Applied Nanotechnology, Saxion University of Applied Sciences
m.l.bennink@saxion.nl

Dr. Wim Elving
Lector Duurzaamheidscommunicatie bij het Center of Expertise, Energie, Entrance, Hanze
w.j.l.elving@pl.hanze.nl

Dr. Ir. P. Perica Savanović
Lector Gebouwde Omgeving, Inholland University of Applied Sciences
perica.savanovic@inholland.nl
Per 1 september Lector Design, ArtEZ University of the Arts, Arnhem, p.savanovic@artez.nl